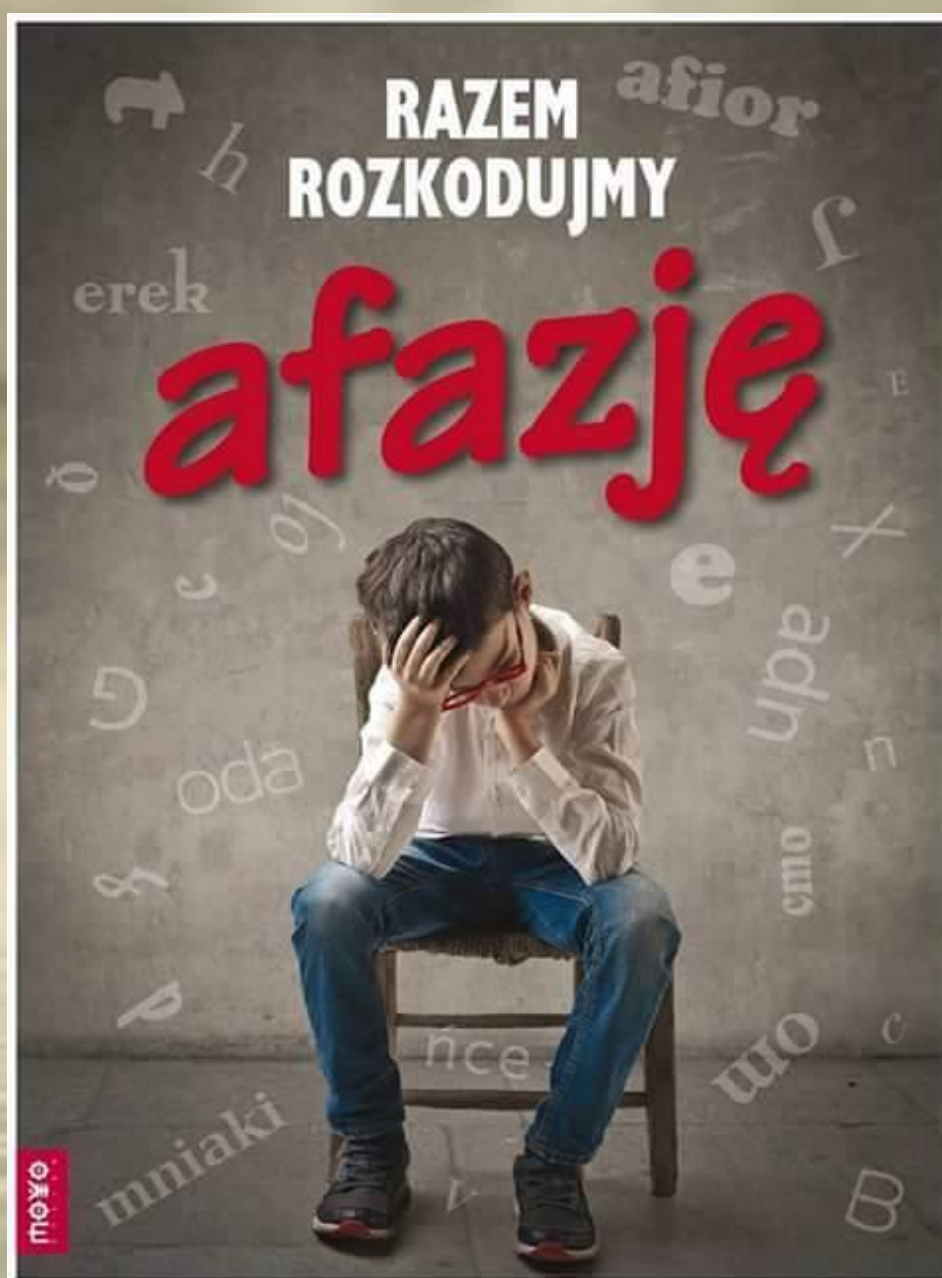

Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Elku
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Elku
ul. Kajki 8, 19-300 Elk

Poradnik dla Rodziców dzieci z Afazją

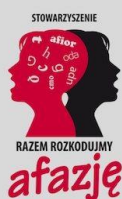
CZY WIESZ CZYM JEST AFAZJA ROZWOJOWA?

Afazja kojarzy Ci się wyłącznie z osobami dorosłymi po udarze mózgu?

Afazja rozwojowa/niedokształcenie mowy o typie afazji/ niedokształcenie mowy pochodzenia korowego/ dysfazja/ alalia/ SLI

- specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka u dzieci powstałe w wyniku uszkodzenia struktur mózgowych, często pod postacią mikrourazów o nieznanej genezie
- dzieci pomimo prawidłowego słuchu fizycznego i normy intelektualnej, mają trudności z nabywaniem i rozumieniem mowy
- dzieci zmagają się z deficytami w zakresie motoryki małej i dużej oraz koncentracji
- dzieci mogą mieć problemy emocjonalne i unikać kontaktów społecznych, czy też mieć obniżone poczucie własnej wartości

www.rozkodujmyafazje.pl
www.facebook.com/RazemRozkodujmyAfazje

HEJ!
MAM DIAGNOZĘ AFAZJI
(niedokształcenie mowy o typie afazji)

NIE MASZ AFAZJI,
BO MÓWISZ!

CIĘŻKO PRACUJĘ
OD LAT...

TO NIE AFAZJA,
MÓWISZ ZA DUŻO!!

STOP!!!

Posłuchaj, jak mówię.

Wsluchaj się uważnie w to, co mówię.

Zadaj mi pytania .

Zastanów się czy mówię z sensem.

Pomyśl, czy na pewno
odpowiadam na zadane pytanie.

POSŁUCHAJ, POMYŚL - NAPRAWDĘ NIE MAM AFAZJI??

UWIERZ MI, NAPRAWDĘ
CHCIAŁBYM JEJ NIE MIEĆ...

Diagnoza afazji rozwojowej kojarzona jest głównie z problemami z nadawaniem/rozumieniem mowy, jednak w jej obraz wpisany jest szereg innych objawów. Więcej na rozkodujmyafazje.pl

CHCĘ, ŻEBYŚCIE ZROZUMIELI:

Mam Afazję Rozwojową

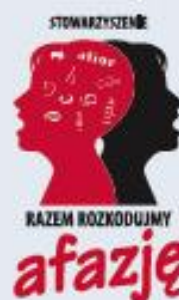

1. Wypowiadam wyrazy dźwiękonaśladowcze, co niestety nie oznacza, że zacznę mówić: **Mam afazję***
2. By osiągnąć sukces potrzebuję terapii, muszę ją kontynuować nawet, gdy zacznę mówić: **Mam afazję***
3. Nie ma znaczenia czy jestem chłopcem, czy dziewczynką - chłopcy wcale nie zaczynają mówić później: **Mam afazję***
4. To, że nie mówię nie jest wynikiem mojego lenistwa: **Mam afazję***
5. Rodzice mówią do mnie dużo, czytają książki, a ja wcale się nie rozgaduję. Nie pomaga nawet wysłanie mnie do przedszkola: **Mam afazję***
6. Nie jest prawdą, że mam jeszcze czas i się rozgadam, że wyrosnę z tego, ponieważ jeśli nawet zacznę mówić to nadal: **Mam afazję***
7. Nawet jeśli jestem osobą kontaktową, towarzyską, inicjuję rozmowy, to pomimo tego: **Mam afazję***
8. To, że nie rozumiem mowy i czasami moje odpowiedzi są pozbawione sensu, nie oznacza innej dysfunkcji i mojej niskiej inteligencji: **Mam afazję***
9. Moje problemy to nie tylko zaburzenie mowy i języka, to bardziej złożona sprawa: **Mam afazję***
10. Nie miałem urazu głowy, ani udaru, a jednak: **Mam afazję***
11. Przymiotnik "motoryczna" występujący w nazwie mojego zaburzenia nie oznacza, że mam problem z chodzeniem: **Mam afazję***
12. Mój problem jest realny, to nie moda: **Mam afazję***

ZROZUM I POMÓŻ ZROZUMIEĆ

www.facebook.com/RazemRozkodujmyAfazje
www.rozkodujmyafazje.pl

* Zaburzenie rozwoju mowy i/lub jej rozumienia, pomimo właściwej budowy aparatu artykulacyjnego i normy intelektualnej.

AFAZJA ROZWOJOWA

POMÓŻ
ZROZUMIEĆ

Z PRZEWAGĄ CZUCIOWEJ

- Nie zawsze Cię rozumiem, mimo, że Cię słyszę.
- Mam trudności w wysłuchiwaniu i zapamiętywaniu poleceń. Ciężko mi zapamiętać wiersz. Deformuję słowa. Trudno mi skupić się na słuchaniu czytanych bajek.
- Powtarzam wyrazy lub zdania bez zrozumienia sensu wypowiedzi.
- Kilkakrotnie powtarzam te same słowa.
- Mam problem z zapamiętywaniem tekstu. Nie zawsze rozumiem znaczenie słów.
- Często wypowiadam się agramatycznie i nielogicznie.
- Dość łatwo uczyć się pisać i czytać, ale nie zawsze rozumiem sens tego co czytam.
- Trudno jest mi się zwinnie poruszać i wykonywać precyzyjne ruchy.
- Moje zmysły nie zawsze właściwie odbierają i interpretują bodźce z zewnątrz. Nie lubię hałasu, metek na ubraniach, mocnych zapachów. Bywa, że jem tylko kilka wybranych potraw.
- Uczenie się sprawia mi trudność.
- Bywa, że moje reakcje są nieadekwatne do sytuacji. Zdarza się, że unikam innych, krzyczę lub płaczę.

www.facebook.com/RazemRozkodujmyAfazje

www.rozkodujmyafazje.pl

Trudności z jakimi borykają się dzieci afatyczne:

➤ Trudności z uwagą oraz przetwarzaniem słuchowym

Dzieci mają problem z aktywnym słuchaniem, często po chwili przestają słuchać. W związku z tym wiele poleceń, pytań, treści słuchanych tekstów, w ogóle do nich nie dociera. Kłopoty te nasilają się zwłaszcza podczas hałasu. Zaburzenia przetwarzania słuchowego wiążą się z zaburzonym rozumieniem mowy. Dzieci te niewiele skorzystają jeśli będziemy do nich tylko mówić bez zaangażowania innych zmysłów. Nawet jeśli słuchają nie mogą przetworzyć i zrozumieć komunikatu. Udzielają błędnych odpowiedzi, źle wykonują zadanie. Powoduje to duży poziom napięcia, frustracji i zmęczenia. Zdarza się, że są nadwrażliwe słuchowo. Nie lubią głośnych dźwięków lub bardzo łatwo rozpraszają się pod wpływem mało istotnych bodźców dźwiękowych. Osłabiona jest także pamięć słuchowa.

Wskazówki dla rodzica:

- Przed podaniem komunikatu należy skupić na sobie uwagę dziecka.
- Należy mówić powoli, wyraziście, prostym językiem.
- Polecenia powinny być proste i krótkie, a złożone należy podzielić na etapy.
- Należy wizualizować przekazywane werbalnie treści (zabawki, obrazki, gesty, mimika, pokaz czynności, wspólna zabawa).
- Należy sprawdzić czy dziecko zrozumiało polecenie (powtórzyć swoimi słowami lub pokazać w jaki sposób je wykona).
- Należy powtarzać polecenia zwracając się bezpośrednio do dziecka.
- Należy stosować zróżnicowanie formy aktywności, różnorodne zabawki i akcesoria, w celu podtrzymania uwagi, motywacji, lepszego przetwarzania informacji, a tym samym lepszego zapamiętywania.

➤ **Trudności w rozumieniu mowy:**

Dzieci afatyczne mogą mieć trudności z rozumieniem mowy w różnym zakresie. Mają duże kłopoty w słuchaniu ze zrozumieniem wierszy, bajek, opowiadań, poleceń, instrukcji, zasad gier i zabaw. Charakterystyczne dla nich jest słabe rozumienie pojęć przestrzennych i czasowych. Trudności z rozumieniem utrudniają dobrą koncentrację uwagi oraz obniżona motywacja do aktywnego słuchania. Często szybko wyłącza się w czasie zajęć, a także źle i nieprecyzyjnie wykonuje polecenia lub naśladują inne dzieci. Dzieci z powyższymi trudnościami funkcjonują podobnie do osoby, która zna podstawy języka obcego. Wprawdzie rozumie pojedyncze słowa, proste zdania, ale wiele komunikatów jest dla niej niezrozumiałych.

Wskazówki dla rodziców:

- Dziecko z nasilonymi trudnościami w rozumieniu mowy powinno w przedszkolu zawsze siedzieć blisko nauczyciela.
- Wszelkie komunikaty werbalne powinny być wspierane gestem, mimiką, pokazem.
- Aby dziecko mogło zrozumieć różne zagadnienia, musi mieć możliwość działania na konkretach.
- Dziecko powinno mieć przyzwolenie na komunikat „nie rozumiem”, gdyż często czuje się winne, że nie rozumie. Zaczyna to ukrywać i stosować strategie mało skuteczne albo wręcz szkodliwe.
- Bądź cierpliwy i uważny na to jakie informacje wysyła twoje dziecko np. tonem głosu lub mową ciała, nie irytuj się .
- Wiele trudności sprawiają dzieciom polecenia typu: podkreśl, przekreśl, otocz pętlą...co skutkuje nieprawidłowym wykonaniem polecenia.

➤ **Trudności w wypowiedaniu się:**

Dzieci mają głębokie problemy w zaplanowaniu wypowiedzi, zwłaszcza na żądanie. Nie mogą sobie przypomnieć słów, które znają, mylą pojęcia podobnie brzmiące lub należące do jednej rodziny. Zniekształcają słowa, popełniają błędy fleksyjne (zła odmiana np. ten zabawka, przyjacielami) i składniowe (błędy w zakresie szyku wyrazów w zdaniu np. by się przestraszył zamiast przestraszyłby się) , przez co wypowiedź może być chaotyczna lub niezrozumiała. Mają duże kłopoty z formułowaniem pytań i odpowiedzi. Nie mogą swobodnie opowiedzieć o swoich przeżyciach, dzielić się wiedzą czy zapytać o to, co je interesuje. Trudno im zbudować dłuższą, spójną wypowiedź, zwykle są one uproszczone. Dzieci te często wycofują się z rozmów nie chcąc przeżywać kolejnych niepowodzeń. Bardzo ważne jest zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa, że nie zostaną negatywnie ocenione bądź wyśmiane. Potrzebują pozwolenia na pomyłki. Ważne jest umożliwienie im wyrażania swoich myśli za pomocą metod alternatywnych.

Wskazówki dla rodziców:

- Dzieci mają wiele negatywnych doświadczeń w komunikacji z otoczeniem. Mogą unikać rozmów, co jeszcze bardziej pogłębia ich trudności komunikacyjne i emocjonalne. Czasami nie potrafią wypowiedzieć właściwego słowa ale wskazują obrazki, przedmioty. Należy dać im taką możliwość aby mogły odnieść sukces
- Trzeba zachęcać dzieci aby korzystały z innych form wypowiedzi, wspierając lub zastępując komunikat werbalny (gesty, mimika, obrazki, rysowanie)
- Rodzic powinien parafrazować wypowiedzi dziecka, które często są niepoprawne. Tym sposobem daje informację zwrotną na temat zrozumienia komunikatu dziecka, a jednocześnie prezentuje wzorzec prawidłowej wypowiedzi. Nie wymagać od dziecka powtórzenia poprawnej formy zdania.
- Gdy dziecko ma problem z planowaniem wypowiedzi, należy mu umożliwić odpowiadanie jednym słowem. Przydaje się tu technika

- dokończ zdanie np. najbardziej lubię bawić się... Pomocnie bywa podpowiadanie pierwszej głoski lub sylaby wyrazu.
- Warto z dziećmi dużo śpiewać, w grupie nie czuje się ono oceniane, a jednocześnie śpiewając uczy się mówić.

➤ **Sprawność motoryczna, zaburzenia prakcji**

U dzieci obserwuje się obniżona sprawność ruchową zarówno obrębie małej, jak i dużej motoryki. Dzieci mogą mieć kłopoty z równowagą, koordynacją, łapaniem i kopaniem piłki, uczeniem się nowych aktywności ruchowych. Często słabo rysują, lepią, ich prace są na niskim poziomie. Bywają niezdarne, mają trudności z planowaniem działania. Kłopot sprawia im utrzymanie porządku w pokoju, miejscu zabawy czy pracy przy biurku, często gubią różne rzeczy.

Wskazówki dla rodziców:

- Dzieci te powinny być objęte różnymi formami zajęć ruchowych rozwijających dużą i małą motorykę, w tym zdolność planowania motorycznego. Zajęcia ruchowe wspomagają terapię logopedyczną.
- Bardzo ważna rolę odgrywają zajęcia plastyczno-techniczne: dzieci powinny możliwie często wycinać, kleić, składać, przyrządzać wspólnie posiłki.
- Ważne znaczenie mają zajęcia taneczne.
- Należy oceniać wysiłek dziecka, a nie jakość wykonania zadania, znaleźć dla niego takie zajęcia, by mogło odnieść sukces.
- Należy od najmłodszych lat gimnastykować buzię, język, usta przez naśladowanie różnych minek .

➤ **Zaburzenia integracji sensorycznej:**

U większości dzieci z afazją obserwuje się zaburzenia we właściwej integracji bodźców zmysłowych. Często dzieci przejawiają cechy nadpobudliwości psychoruchowej. Niektóre dzieci są spowolnione. Cechą charakterystyczną jest też męczliwość fizyczna i psychiczna.

Wskazówki dla rodziców:

- Jeśli zauważymy takie trudności warto skonsultować dziecko z terapeutą integracji sensorycznej.
- Zdecydowana większość dzieci afatycznych powinna systematycznie uczestniczyć w różnych formach zajęć ruchowych, muzyczno-ruchowych.
- Wskazany jest trening słuchowy oraz terapia integracji sensorycznej.

➤ **Funkcjonowanie emocjonalno-społeczne:**

Dzieci afatyczne przeżywają ogromną frustrację z powodu własnych problemów. Rodzi to w nich wiele trudnych emocji: zaburza poczucie bezpieczeństwa i podnosi poziom lęku, opóźnia rozwój samodzielności i niezależności, utrudnia kontakty społeczne. Możliwość budowania pozytywnego obrazu siebie i poczucia własnej wartości jest mocno ograniczona. Często są to dzieci „poobijane” emocjonalnie z powodu odrzucenia przez grupę rówieśniczą, a czasem też rodziców i nauczycieli, którzy nie wiedzą jak pracować z dzieckiem z takimi trudnościami. Funkcjonowanie emocjonalno-społeczne w przedszkolu, potem w szkole jest ściśle związane z osiągnięciami dziecka oraz akceptacją ze strony rówieśników. Ma to związek z motywacją do pokonywania trudności.

Wskazówki dla rodziców:

- Zanim dziecko trafi do grupy przedszkolnej należy przygotować do tej zmiany zarówno dziecko, jak i grupę rówieśniczą (wyjaśnienie problemu dziecka).

- Należy właściwie dostosować wymagania do możliwości, potrzeb i zainteresowań dziecka (wymagania są dostosowane wówczas, gdy dziecko może odnieść sukces).
- Należy pokazywać dziecku użyteczność nabywanych wiadomości i umiejętności w jego życiu.
- Należy zaspokoić potrzeby bezpieczeństwa (prawo do popełniania błędów).
- Należy odkrywać i zauważać mocne strony dziecka oraz aktywnie je rozwijać (konkursy, koła zainteresowań, pogłębianie wiedzy i umiejętności na interesujące dziecko tematy).
- Należy rozwijać u dziecka świadomość/znajomość siebie – adekwatną samoocenę (mocne i słabe strony).
- Należy wzmacniać inicjatywę dziecka w każdej dziedzinie i podkreślać skuteczność jego działań.
- Należy rozmawiać z dzieckiem o uczuciach, frustracjach, dotyczących różnych trudności, ale także o sukcesach, mocnych stronach.
- Należy oceniać postępy dziecka w odniesieniu do niego samego czyli wysiłek i efekt w perspektywie czasu

STOWARZYSZENIE

RAZEM ROZKODUJMY

afazję

AFAZJA ROZWOJOWA

ZROZUM

Z PRZEWAGĄ EKSPRESYJNEJ

- Mówię językiem, którego często nie rozumiesz.
- Trudno mi opanować umiejętność czytania i pisania.
- Moja pamięć i koncentracja mnie zawodzą.
- Powtarzając wyrazy zniekształcam je. Nawet proste trudno mi wyraźnie wypowiedzieć.
- Mam problem z przypomnieniem sobie niektórych słów. Na "łyżkę" mówię "widelec" a "kolację" nazywam "śniadaniem".
- Nie umiem budować poprawnych gramatycznie zdań.
- Styl mojej wypowiedzi jest często bardzo prosty.
- Niestety myślę powoli.
- Dobrze słyszę, ale nie zawsze rozumiem to, co ktoś do mnie mówi.
- Z trudem zapamiętuję kształty liter i cyfr. Moje rysunki są ubogie w szczegóły. Moje pismo nie trzyma się liniatury.
- Mam problem z wykonywaniem precyzyjnych ruchów dłońmi. Nie lubię pisać, ani rysować. Bywa, że niezgrabnie się poruszam.
- Mylą mi się dni tygodnia. Nie wiem co robiłem godzinę temu i co jadłem wczoraj na obiad. W nowym miejscu bywam zagubiony i niespokojny.

www.facebook.com/RazemRozkodujmyAfazje

www.rozkodujmyafazje.pl

IV Dzień Osób z Afazją Rozwojową

1 października 2020 r.

Afazja
- umykające
słowa

Poznaj, Zrozum,
Zaakceptuj

www.rozkodujmyafazje.pl

